

GAZETA

Anul XVIII
Nr. 852
Vineri 27 mai
1966
4 pag. 25 bani

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

CONGRESUL
SINDICATELOR

Eveniment de mare însemnătate în viața mișcării sindicale din țara noastră. Congresul sindicatelor a analizat activitatea desfășurată de sindicate în ultimii ani și a stabilit sarcinile lor de viitor, măsurile ce trebuie luate pentru unirea eforturilor oamenilor muncii din întreprinderi și instituții anexe în îndeplinirea obiectivelor planului cincinal, a programului de dezvoltare multilaterală a patriei noastre elaborat de cel de-al IX-lea Congres al P.C.R.

Aprecierile și îndrumările deosebite de prețioase cuprinse în cuvântarea rostită la Congres de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., constituie un puternic impuls și o călăuză luminosă pentru activitatea mișcării sindicale, dând o orientare clară eforturilor pe care sindicatele sunt chemate să le depună spre îndeplinirea obiectivelor ce stau în prezent în fața clasei muncitoare, a întregului nostru popor.

Vorbind în numele celor peste 4 milioane de oameni ai muncii organizați în sindicate, delegații și invitații la Congresul sindicatelor — oameni ai muncii din uzine și de pe șantiere, din școli, instituții de artă și cultură, institute de cercetări, din toate ramurile de activitate și din toate regiunile țării — au exprimat adâncul recunoștință și dragostea lor fierbinte față de eroicul nostru partid, conducătorul necreștat al întregului popor român în opera de ridicare continuă a patriei pe noi culmi ale civilizației și progresului. Într-o atmosferă de lucru, cu grija deosebită de a contribui cât mai din plin la ridicarea activității sindicatelor la nivelul marilor îndatoriri ce le revin în etapa actuală de continuare pe o treaptă superioară a dezvoltării construcției socialiste, participanții la Congres au dezbătut cu profunzime activitatea sindicatelor și au făcut propuneri valoroase pentru îndeplinirea sarcinilor de viitor.

Congresul a adoptat în unanimitate documente de importanță deosebită pentru mișcarea sindicală, concretizând a hotărârii nestrămutate a sindicatelor de a-și îndeplini în cele mai bune condiții rolul și atribuțiile crescînde pe care le au în întreaga viață a societății noastre. Rezoluția Congresului Uniunii Generale a Sindicatelor din România, programul activității de viitor a sindicatelor, menționând creșterea continuă a rolului și sarcinilor sindicatelor — organizații profesionale de masă ale oamenilor muncii — în viața societății noastre, a arătat că în centrul preocupărilor acestora se află lupta pentru dezvoltarea continuă a bazei tehnico-materiale a socialismului, pentru creșterea forțelor de producție, sporirea avuției naționale și ridicarea nivelului de trai al poporului. Așa cum a spus în cuvîntul său tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R., „Prin întreaga lor activitate, sindicatele trebuie să dezvolte în rîndul oamenilor muncii conștiința de proprietari ai mijloacelor de producție, spiritul de răspundere pentru elaborarea planurilor de producție, pentru gospodărirea fondurilor financiare, a tuturor mijloacelor materiale ale întreprinderilor, pentru bunul mers al întregii activități economice; ele trebuie să stimuleze energia, inițiativa și capacitatea creatoare a tuturor celor ce muncesc”.

Rezoluția arată în mod limpede căile și mijloacele pentru participa-

rea activă a sindicatelor la întreaga activitate de conducere și planificare a economiei naționale, la stabilirea măsurilor privind valorificarea mai bună a rezervelor materiale și umane, pentru continuarea perfecționării muncii și îndeplinirea cu succes a planului de stat. În privința sporirii aportului sindicatelor în domeniul activității economice, Congresul a indicat necesitatea îmbunătățirii conținutului conștientărilor de producție și al adunărilor grupelor sindicale, extinderii consultării sistematice a colectivelor de muncă din secții, ateliere, sectoare etc. pentru generalizarea unor procedee avansate, pentru stabilirea celor mai potrivite măsuri tehnico-economice în vederea înlăturării neajunsurilor care se ivesc în procesul de producție.

Cu aceeași claritate au fost precizate sarcinile sindicatelor privind introducerea sistematică în producție, a științei și tehnicii înaintate, a tehnologiei moderne, perfecționarea continuă a organizării producției și a muncii. De asemenea, s-a menționat datoria sindicatelor de a dezvolta activitatea de inovații și raționalizări, de a stimula în rîndul colectivelor de muncă pasiunea pentru promovarea noului în producție și s-au trasat sarcini de mare importanță în domeniul prezării profesionale, al ridicării nivelului de cunoștințe tehnice ale muncitorilor, al formării de noi cadre cu înaltă calificare pentru industria modernă.

Lucrările și documentele adoptate de Congres au evidențiat marea răspundere a sindicatelor pentru traducerea în viață, cu consecvență, a tuturor măsurilor îndreptate spre creșterea continuă a bunăstării celor ce muncesc, înalta misiune a mișcării sindicale de a contribui la îndeplinirea țelului principal al întregii politici a Partidului Comunist Român: ridicarea continuă a nivelului de trai al oamenilor muncii de la oraș și de la sat.

Congresul a cerut sindicatelor ca, paralel cu activitatea desfășurată pentru organizarea și mobilizarea în muncă a maselor largi de salariați, să acorde o permanentă grijă îmbunătățirii condițiilor de muncă și de trai ale oamenilor muncii, satisfacînd cerințelor și nevoilor mereu crescînde ale acestora, traducînd în fapt a marilor drepturi pe care societatea noastră socialistă le asigură tuturor celor ce muncesc. În această privință s-a evidențiat necesitatea ca sindicatele să vegheze la îndeplinirea consecventă a principiului socialist al retribuției după cantitatea și calitatea muncii, să manifeste o atenție deosebită față de elaborarea contractelor colective, să intensifice controlul obștesc asupra protecției muncii și asupra deservirii populației, să îmbunătățească activitatea în domeniul asigurărilor sociale, gospodărind tot mai bine fondurile destinate acestui scop.

Congresul a cerut de asemenea organizațiilor sindicale să îmbunătățească necontenit activitatea de educare a oamenilor muncii, pentru a aduce un aport și mai însemnat la dezvoltarea conștiinței socialiste, la cultivarea trăsăturilor înaintate, proprii omului societății noastre, cu un bogat orizont cultural, pătruns de spiritul patriotismului socialist și internaționalismului proletar. Sindicatele din învățămînt au, în această direcție, un larg cîmp de activitate, fiind chemate să mo-

(Continuare în pag. 4-a)

Ziua copilului — Ziua viitorului

O dată pe an, la 1 iunie, serbăm ziua copilului. Dar în toate cele 365 de zile ale anului îngrijim și educăm cu dragoste copiii. Toți copiii țării.

O dată pe an, la 1 iunie, oferim copiilor, în chip festiv, daruri. Dar nu-i ceas să nu-i clipă în care să nu-i înconjurăm cu darurile cele mai de preț: grija pentru sănătatea lor și pentru buna lor dezvoltare, pentru instruirea și educarea lor. Ridicăm în fiecare an creșe, grădinițe și cămine noi, sute și sute de clase noi. Milioane de manuale noi sînt datorate în fiecare toamnă tuturor copiilor. Mii și mii de educatoare, de învățători, de profesori se pregătesc an după an pe băncile școlilor și facultăților spre a-și duce munca în rîndurile copiilor. Pentru copii — cărți de povești și jucării. Pentru ei — parcuri, biblioteci, bănci de bot și patinoare. Pentru ei — vacanțele vesele, însorite. Totul pentru copii, pentru mugurii viitorului.

Am vizitat multe grădinițe de copii, multe școli. M-au chemat educatoarele, învățătorii, să spun povești celor care trăiesc încă în lumea basmelor. Asta mi-a prilejuit totdeauna un fel de împropătare, un fel de împerechere morală, ca atunci cînd te apleci și sorbi mireasma unui crin de cîmp. În condiții materiale tot mai bune, în școli cum n-au mai fost nicînd, copiii din Republica noastră Socialistă cresc, se dezvoltă, învață să fie vrednici, curajoși, cinstiti, fericiți. Învață să iubesc munca și viața patriei și poporului. Învață să respecte trecutul de luptă pentru libertatea și unitatea poporului și să se avenge cu elan în viitorul comunist.

Nu cred că poate fi ceva mai specific vremii noastre socialiste decît sutele de mii de copii care se bronzează sub soarele și pe nisipul marin de la Mamaia, Eforie sau Mamaia, decît mîile și mîile de copii care zburdă în poienile Carpaților.

De bună seamă că în aceste însemnări ar fi trebuit să amintesc ceva și despre miliardele ce se cheltuiesc anual pentru copiii țării. Să re-marc, cu un merit atribuit de laudă, munca devotată, entuziasată a tuturor mamelor, medicilor pediatri, educatoarelor, învățătorilor și profesorilor. Să aduc un omagiu de recunoștință conducerii de partid și de stat, care tratează problema creșterii și educării copiilor ca pe o problemă esențială a viitorului poporului și patriei.

Le socot însă, pe toate acestea, incluse în acea obștească grijă și dragoste pentru copii, pentru cei ce vor întruchipa fericiți zi de mîine.

NU CRED CĂ POATE FI CEVA MAI SPECIFIC VREMII NOASTRE SOCIALISTE DECÎT SUTELE DE MII DE COPII CARE SE BRONZEAZĂ SUB SOARELE ȘI PE NISIPUL MARIN DE LA MAMAIA, EFORIE SAU MAMAIA, DECÎT MÎILE ȘI MÎILE DE COPII CARE ZBURDĂ ÎN POIENILE CARPAȚILOR.

DE BUNĂ SEAMĂ CĂ ÎN ACESTE ÎNSEMNĂRI AR FI TREBUIȚ SĂ AMINTESC CEVA ȘI DESPRE MILIARDELE CE SE CHELTUIESC ANUAL PENTRU COPIIȚII ȚĂRII. SĂ REMARC, CU UN MERIT ATRIBUIT DE LAUDĂ, MUNCA DEVOTĂȚĂ, ENTUZIASĂ A TUTUROR MAMELOR, MEDICILOR PEDIATRI, EDUCATOARELOR, ÎNVĂȚĂTORILOR ȘI PROFESORILOR. SĂ ADUC UN OMAGIU DE RECUNOȘȚINȚĂ CONDUCERII DE PARTID ȘI DE STAT, CARE TRATEAZĂ PROBLEMA CREȘTERII ȘI EDUCĂRII COPILOR CA PE O PROBLEMĂ ESENȚIALĂ A VIITORULUI POPORULUI ȘI PĂTRII.

LE SOCOT ÎNSĂ, PE TOATE ACESTE, INCLUSE ÎN ACEA OBȘTEASCĂ GRIJĂ ȘI DRAGOSTE PENTRU COPII, PENTRU CEI CE VOR ÎNTRUCHIPA FERICIȚI ZI DE MÎINE.

NU CRED CĂ POATE FI CEVA MAI SPECIFIC VREMII NOASTRE SOCIALISTE DECÎT SUTELE DE MII DE COPII CARE SE BRONZEAZĂ SUB SOARELE ȘI PE NISIPUL MARIN DE LA MAMAIA, EFORIE SAU MAMAIA, DECÎT MÎILE ȘI MÎILE DE COPII CARE ZBURDĂ ÎN POIENILE CARPAȚILOR.

DUMITRU ALMAȘ

CENTENARUL LICEULUI

„NICOLAE BĂLCESCU“ DIN PITEȘTI

Mii de participanți au fost de față la festivitatea sărbătoririi centenarului Liceului „Nicolae Bălcescu“ din Pitești, școală care a înscris în istoria învățămîntului din fînturile argeșene nenumărate pagini de împliniri. Nevoind să piardă ceva din cele ce se evocă, sute de oameni au rămas în jurul teatrului, ascultînd megafoanele. Erau printre

ei actuali și foști elevi, dar și mulți alții care nu-și legaseră copilăria și adolescența de acest liceu. Este impresionant — și rîndurile de mai jos tocmai acest lucru intenționează să sublinieze — cit de mult pretuiesc localnicii pe primul și cel mai vechi liceu al regiunii lor. Este, în fond, un sentiment al prețurii tradițiilor de cultură, atît de specific poporului nostru. Aici, la Liceul „Nicolae Bălcescu“, aceste tradiții au rădăcini adînci în trecut, legîndu-se strîns de munca necontenită întru luminarea poporului dusă, cu veacuri în urmă, de cărturarii vileni, de cei de la Govora sau cei de la Curtea de Argeș.

Pentru a avea o imagine și mai completă asupra prestigiului de care se bucură școala centenară, se cuvîne notat că printre participanții la festivități au fost numeroși oameni de știință și cultură care și-au făcut aici studiile liceale, unii dintr-ei veniți din cele de sute de kilometri. Și absolvenții seriei de acum un sfert de veac, printre care mă număr și eu, ca și toți elevii care s-au hrănit la sînul acestei „alma mater“ piteștene — spunea, înainte de festivitate, dr. Gh. Marinescu, șef de sector la Institutul de Infra-microbiologie al Academiei noastre, laureat al Academiei Franceze de Medicină, membru activ al Academiei de Științe din New-York și membru corespondent al altor academii de peste hotare — se înclină plini de recunoștință, fiind să afirm, spre lauda tuturor: „Și noi, sîntem discipoli tăi“. Dascălii liceului din Pitești, al cărui centenar îl sărbătorim, s-au străduit să ne facă să înțelegem cum trebuie să prețuim munca, cum să construim o

țară și cum să iubim un pămînt pe care strămoșii noștri l-au dăruit străneșilor lor pentru a fi cît mai bine apărât și cît mai frumos împodobit, spre fericeala întregului popor. Nu este, așadar, de mirare că printre foștii elevi al liceului din Pitești, pe baza bunei pregătiri căpătate în această școală, se găsesc oameni ce sînt remarcați în aproape toate domeniile de activitate. Și dacă pe filele de aur din bogata istorie a liceului nostru toate aceste personalități de seamă reprezintă majusculele, nu trebuie să uităm că marea majoritate o formează literele de rînd, fără de care nu se poate scrie cuvîntul, o formează acel absolvent care prin munca lor anonimă construiesc în tăcere, cu abnegație și devotament, o țară tot mai mindră și mai bogată”.

La festivitatea de sărbătorire a centenarului au participat, alături de foștii și actualii elevi, de foștii și actualii profesori, reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat ca și reprezentanții ai Ministerului Învățămîntului.

Despre trecutul școlii și despre activitatea ei de azi — consemnate, în cîntecul centenarului, într-o documentată monografie semnată de prof. Nicolae Vlad și prof. Tudor Popescu — a vorbit prof. N. Mitulescu, directorul liceului. Începîndu-și activitatea în 1866, în condițiile în care setea de cultură a maselor se accordea cu cerințele de dezvoltare economică, școala noastră a făcut, încă din primul deceniu, nenumărate eforturi pentru organizarea cît mai bună a procesului de învățămînt — a spus vorbitorul. În analele ei a rămas înscris cu litere de aur numele dascălului care a inaugurat

primele lecții, profesorul Nicolae I. Micescu. Generații întregi de elevi i-au prețuit adînc, de asemenea, pe profesorul de matematică I. Păis, care s-a remarcat și printr-o curajoasă atitudine antimonarhică, sau pe profesorul Eugen Ludwig, care și-a încheiat cariera ca profesor universitar de fizico-chimie. Din evocarea celor 100 de ani parcurși, peste toate greutățile împlinite și strădaniile depuse rămîn dominante

îzbinile muncii sutelor de dascăli care au cîștigat școala, care au pregătit asemenea figuri proeminente ale științei și culturii noastre ca matematicianul Dan Barbilian, aceștia cu poetul Ion Barbu, ca Ion Mitulescu, ca savantul geograf George Vilșan, ca doctorul George Uliteru, autorul însemnărilor intitulate „Din carnetul unui medic de

(Continuare în pag. 4-a)

De la Ministerul Învățămîntului

1. În conformitate cu structura anului școlar, comunicată secțiunilor de învățămînt și școlilor, examenul de absolvire a școlii generale va avea loc între 6 și 12 iunie.

2. Examenul de maturitate și examenul de diplomă la școlile pedagogice de învățători (educatoare) va avea loc între 17 și 29 iunie.

Lucrările scrise la examenul de maturitate se vor da după cum urmează:

— limba și literatura română — 17 iunie, orele 9 dimineața;

— limba și literatura maternă (la școlile și secțiile cu predare în limbile naționalităților conlocuitoare) — 18 iunie, orele 9 dimineața;

— matematica (limba străină pentru secția umanistă) — 20 iunie, orele 9 dimineața.

Lucrările scrise la examenul de diplomă se vor da după cum urmează:

— limba și literatura română — 17 iunie, orele 9 dimineața;

— limba și literatura maternă (la școlile și secțiile cu predare în limbile naționalităților conlocuitoare) — 18 iunie, orele 9 dimineața;

— matematici (pedagogia preșcolară la școlile pedagogice de educatoare) — 20 iunie, orele 9 dimineața.

3. Concursul de admitere în liceele de cultură generală și în liceele de specialitate ce vor lua ființă se va desfășura între 22 și 29 iunie. Inscriserile la concurs se fac pînă în ziua de 21 iunie inclusiv.

În ziua de 21 iunie se face vizita medicală a candidaților.

Lucrările scrise și probele orale se vor desfășura în felul următor:

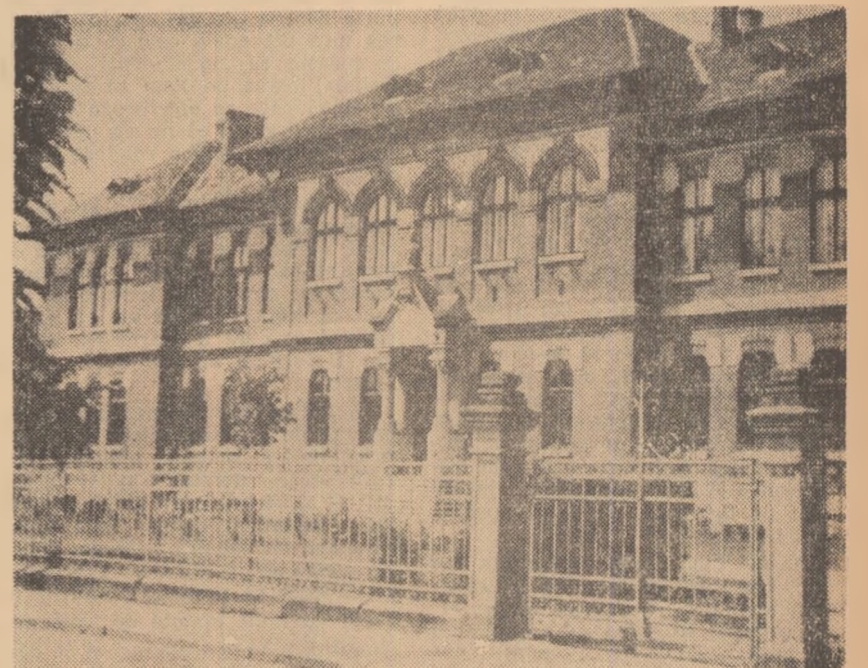
— limba română — probă scrisă — 22 iunie, orele 9 dimineața;

— matematică — probă scrisă — 23 iunie, orele 9 dimineața;

— limba maternă (la școlile și secțiile cu predarea în limbile naționalităților conlocuitoare) — probă scrisă — 24 iunie, orele 9 dimineața;

— probe orale — 25-29 iunie, orele 9 dimineața.

Probele practice de specialitate — la liceele pedagogice (aptitudini muzicale); la liceele de artă (muzică sau desen) și la liceele cu program de educație fizică (verificarea calităților fizice) — vor avea loc în zilele de 19-20 iunie.

PRACTICA PEDAGOGICĂ A VIITORILOR PROFESORI

Fazele unei acomodări treptate

Concluziile trase acum, la încheierea anului de învățământ, în legătură cu pregătirea viitorilor profesori, ne arată mai clar în ce măsură și-au dovedit eficacitatea căutările noastre în acest domeniu. Una din aceste concluzii se leagă de practica pedagogică a studenților.

Întotdeauna am socotit că modul cum se desfășoară prima sau primele lecții pe care le țin studenții în cadrul pregătirii lor practice pentru munca la catedră are o influență covârșitoare asupra dezvoltării lor ulterioare. Însușirea, realizarea nesatisfăcătoare a primelor lecții, pe lângă că produc perturbări în procesul de învățământ — motiv pentru care școlile și profesorii evită adesea primirea studenților la prac-

tica — au și un efect negativ asupra muncii acestora, îl descurajează. Dimpotrivă, o lecție reușită de studenții în creșterea în forțele proprii, îl mobilizează la o activitate activă, îl apropie de școală, de copil. Succesul primelor lecții îl face pe viitorul profesor să îndrăgească mai mult meseria pe care și-a ales-o, arătându-i că ea îi va cere, evident, multe eforturi, dar îi va aduce și multe satisfacții.

Un element de o deosebită importanță în asigurarea succesului primelor lecții practice ținute de studenții în constituirea procesului de acomodare a acestora cu școala, cu clasa, cu profesorul și cu elevii. Or, în actuala organizare a practicii acest proces este prea brusc, trece prin prea puține trepte: după câteva asistențe la lecțiile profesorului (practica demonstrativă), urmate de discuții metodice care subliniază învățămintele ce trebuie reținute din aces-

te lecții și din seminariile de metodă, se trece la ținerea lecțiilor de către studenți în asistența profesorului clasei, a îndrumătorului de grupă și a colegilor, iar apoi la discuții metodice și la aprecieri motivate. Considerând că este necesar să asigurăm condiții mai bune de acomodare, am introdus la facultatea noastră — Facultatea de matematică a Institutului pedagogic din București — un nou sistem de desfășurare a

practicii, pe care l-am experimentat, încă de la începutul anului universitar, cu două grupe de studenți din anul II. Ulterior acest sistem a fost introdus și la alte grupe.

După regulile de muncă stabilite în comun cu profesorul clasei și cu studenții, procesul de acomodare include, în noul sistem, următoarele faze: studentul asistă singur la o lecție a profesorului clasei, predă apoi, numai în prezența acestuia, lecția următoare și abia la a doua lecție pe care o ține, este asistat de îndrumătorul grupei, ca și de colegii Bineînțeleși că restul activităților (practica demonstrativă, discuțiile care urmează după lecții etc.) se desfășoară în mod obișnuit. Până acum, fiecare dintre studenții grupelor la care se aplică experimentul a reușit să predea un număr mult mai mare de lecții în fața elevilor, în comparație cu ceilalți.

Ne-am putut da seama că, în această organizare a practicii, studentul se acomodează mai ușor și mai bine cu munca de predare. Asistând la lecția profesorului el poate cunoaște toate amănuntele ce-i vor fi necesare pentru pregătirea lecției proprii, care va urma în ora viitoare — știe că de departe în adâncime a mers profesorul în explicațiile lui, știe ce exemple a folosit acesta, ce teme a dat pentru acasă. De aseme-

nea, este familiarizat cu elevii. Predând lecția următoare numai în asistența profesorului clasei, emoțiile inerente unei astfel de situații sînt mai mici, studentul are mai multă mobilitate. Pregătindu-și cea de a doua lecție, el folosește observațiile profesorului și observațiile proprii în legătură cu modul în care a reușit să transmită cunoștințele, să le facă înțelese de elevi, să le fixeze în mintea lor. La cea de a doua lecție poate să verifice tema dată pentru acasă de el însuși, ținând seama de fiecare amănunt pe care l-a avut în vedere atunci când a dat anumite exerciții și probleme. În același timp, ținând seama de părțile mai puțin izbutite ale primei lecții, poate accentua în lecția următoare tocmai ceea ce știe că nu a reușit să realizeze în întregime în cursul ei.

Tot atât de important este faptul că încă de la începutul activității sale studentul nu predă „o lecție”, ci se încadrează într-un sistem de lecții, din care asistă la una și predă două.

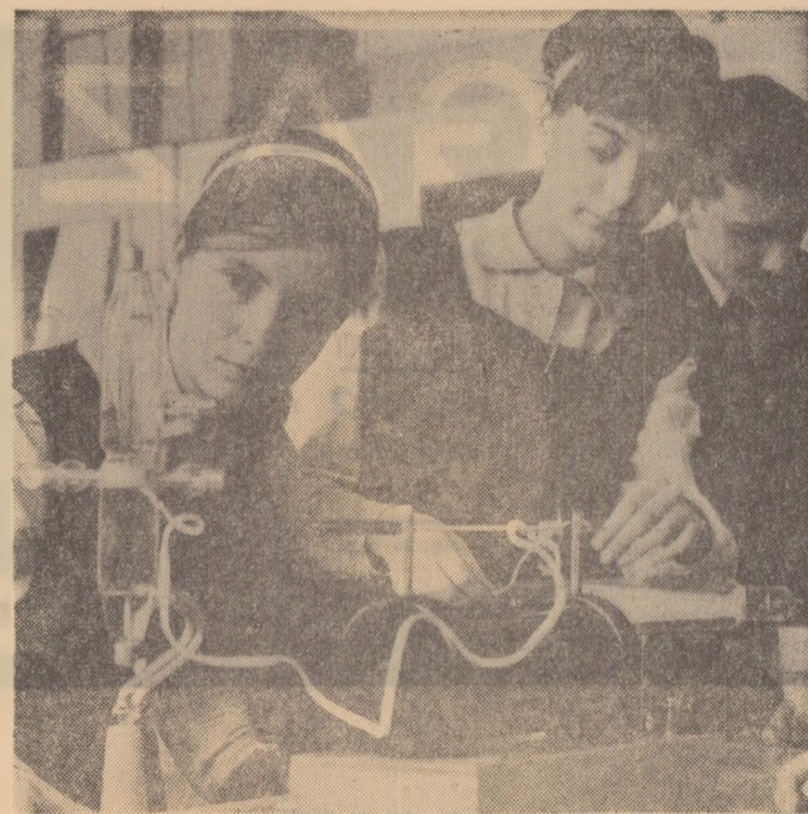
La toate acestea se adaugă faptul că, începând cu semestrul II, la fiecare seminar de metodă, pe lângă discutarea problemelor, predă la curs, câte un student prezintă probleme legate de predarea unui capitol ce ridică dificultăți mai mari în predare; se discută, cu această oca-

zie, împărțirea pe lecții a capitolului respectiv, materialul didactic cel mai adecvat, temele cele mai potrivite. În planificarea pe semestrul a acestor materiale s-a ținut seama, în măsura posibilului, de ritmul de parcurgere a materiei în școli.

Îmbinând în acest fel discutarea problemelor în seminariile cu pregătirea studenților pentru lecții, punându-i pe aceștia în fața începutului unor lecții izolate, ci asupra unor capitole întregi, ajutându-i să se încadreze mai puțin brusc în munca directă cu elevii, le-am creat posibilitatea să obțină încă de la primele lecții rezultate bune. Aceste rezultate urmează să fie consolidate la începutul anului III, în perioada de practică continuă.

Este adevărat că procedind așa studenții fac un efort mai mare, dar este tot atât de adevărat că succesele lor — ilustrate în primul rând prin lecții izbutite, prin note mari acordate la lecții în condițiile aceleiași exigențe pe care o manifestă profesorii cu experiență îndelungată — le aduc satisfacții meritate, care-l încurajează, îl mobilizează în muncă, îl apropie de profesie pe care o vor practica după terminarea studiilor.

I. GH. BORCA

În laboratorul de fizică al Liceului „Vasile Alecsandri” din Galați.

Cînd drumul se bifurcă

În mod curent, grija pentru orientarea profesională a elevilor se concentrează asupra claselor a VIII-a și a XI-a, cînd se pune acut problema alegerii școlii și a profesiei. Lucrul este normal, deoarece acestea sînt clase de răscruce. Dar clasa a IX-a, situată și ea la o „bifurcăție de drumuri”: între secția reală și secția umanistă, este adesea neglijată și acest lucru nu mai este normal. Alegerea secției constituie o problemă importantă în viața școlii și a elevilor, care se cere privită cu toată atenția.

După ce se conduce lecția cînd își aleg secția? Este știut din practica școlară și anumite cercetări întreprinse de un colectiv de la Institutul de științe pedagogice au confirmat acest lucru — că, în general, elevii își aleg secția pe baza unui complex de motive și de influențe, predominant fiind însă interesul pentru un grup de obiecte de învățământ sau lipsa de interes pentru altul.

Altfel spus, fuză după unele obiecte sau fuză de unele obiecte constituie principala motivație în alegerea școlii și profesiei viitoare. Într-o întotdeauna în calcul, pentru simplul motiv că la această vîrstă interesele profesionale nu sînt suficient conturate și mulți elevi nu sînt încă deciziși în privința profesiei.

Preferința pentru unele obiecte de învățământ ca motiv de alegere a secției constituie un fapt pozitiv, deși nu suficient. Cu o condiție însă: să fie bazată pe interese și aptitudini reale. În multe cazuri, însă această condiție nu este respectată: preferințele nu sînt motivate, ci împrumutate prin imitație sau rezultate din calcule gresite.

Să luăm un exemplu. La o anchetă preliminară făcută de conducerea liceului „Dimitrie Bolintineanu” din București la începutul acestui an școlar, din cei circa 400 de elevi cuprinși în 10 clase a IX-a, doar 25% și-au declarat intenția de a urma secția umanistă. Oare rezultatele de aici că 75% din elevi au aptitudini clare pentru matematică și pentru profesunile tehnico-științifice și numai 25% pentru disciplinele umaniste și celelalte grupe de profesii? Evident, nu.

Răspunsurile date de elevii la o anchetă făcută de noi, corolate cu analiza situației lor școlare, arată că explicația stă adesea și în faptul că unii elevi pleacă, în alegerea secției, de la o insuficientă cunoaștere a posibilităților proprii, de la motive subiective sau calcule gresite. În absența unei hotărâri ferme asupra școlii și profesiei viitoare, mulți aleg secția reală motivînd că ar da mai multe posibilități. „Cu secția reală poți merge oricunde, dar cu secția umanistă n-ai șanse să intri la politehnică” — spun aceștia, fără să se întrebă însă dacă secția reală este potrivită sau nu pentru ei.

Care sînt, atunci, criteriile după care ar trebui îndrumați elevii să-și aleagă secția?

După părerea noastră, cele mai importante dintre aceste criterii sînt, în ultimă instanță, următoarele două: în primul rînd gradul de pregătire al elevilor și aptitudinile lor la disciplinele „de profil” (matematica-fizica pentru secția reală și româna, latina, limbile străine moderne pentru secția umanistă), iar în al doilea rînd, specificul școlii superioare și al profesiei vizate.

Nu mai este nevoie să demonstrăm necesitatea de a se ține seama de gradul de pregătire la anumite obiecte, de interese constante și de aptitudinile manifestate de elevi de-a lungul anilor, concretizate în rezultatele la învățătură și în activitatea extracurriculară. Criteriul pare absolut firesc, deși nu e respectat întotdeauna. Amintim doar necesitatea cunoașterii obiective a pregătirii și a aptitudinilor elevilor la diferitele obiecte de învățământ de către profesorii de specialitate, dirigenții și părinți. Este de asemenea foarte important ca elevii să fie ajutați să se cunoască într-o lumină reală pe ei înșiși, să-și aprecieze la adevărată lor valoare posibilitățile. Fie-

te că aceasta presupune din partea profesorilor, a dirigenților o muncă îndelungată, răbdătoare și pricepută, despre care nu este cazul să vorbim acum.

Cel de al doilea criteriu necesită câteva precizări. Se știe că secția reală pregătește elevii îndesebi pentru o anumită categorie de instituții de învățământ superior și de școli tehnice, iar secția umanistă îndesebi pentru o altă categorie: prima din elevilor o pregătire mai adecvată pentru continuarea studiilor în învățământul tehnic superior și pentru facultățile de matematică, fizică, chimie, cea de a doua pentru facultatea de filologie, institutul de limbi străine, institutul de artă teatrală și cinematografică s.a. Într-un sens foarte general, pregătirea pentru viitoarea profesie începe chiar în secția aleasă în liceu, unde se predau cunoștințele de bază pentru studiile de specialitate ce vor fi făcute ulterior în școala superioară. Este firesc, deci, ca la alegerea secției să se țină seama și de perspectiva școlii și profesiei viitoare. Acest înseamnă, în fond, că alegerea secției, a școlii superioare și a profesiei ar trebui să se facă concomitent. Bineînțeles, este vorba de o orientare generală către anumite tipuri de școli și grupe de profesii și nu de alegerea propriu-zisă a unei profesii, care se precizează în anii următori, pînă la absolvirea liceului.

Pregătirea elevilor pentru alegerea secției trebuie să pornească încă de la începutul clasei a IX-a, folosindu-se un sistem complex de măsuri, atât pentru studierea posibilităților lor, cit și pentru informarea lor asupra unor profesii variate.

Sîntem foarte aproape de sfîrșitul anului școlar. Ce se mai poate face acum pentru definitivarea (eventual pentru schimbarea) alegerii secției de către elevi?

Evident, ce se face de acum înainte depinde în mod hotărîtor de ceea ce s-a făcut pînă acum. În orice caz, din arsenalul mijloacelor pe care pedagogia le cunoaște de mult se pot alege câteva care ar mai putea fi aplicate pînă la sfîrșitul anului. De exemplu, se pot organiza una sau două ore de dirigență în care să se discute cu elevii despre specificul celor două secții, despre criteriile alegerii, despre secțiile superioare la care dă acces absolvirea liceului și despre profesunile pentru care pregătesc aceste școli. În absența unor monografii profesionale, se pot folosi ca materiale bibliografice pentru aceste ore de dirigență diferite texte literare, articole din ziare etc. Bineînțeles, dirigențele au împărțiri elevilor și propriile sale cunoștințe în materie.

Pentru informarea elevilor ar fi foarte indicat și un simpozion cu diferiți specialiști — părinți ai elevilor, foști absolvenți ai școlii etc. — care ar putea vorbi despre specificul profesiei lor și despre modul de pregătire a specialiștilor în domeniul respectiv. De asemenea, sînt necesare convorbiri individuale cu elevii care eșită sau care au luat o hotărîre nepotrivită.

Nu trebuie neglijați nici părinții, a căror influență asupra elevilor este adesea, după cum se știe, foarte mare. Se cere să ne folosim de această influență, acționînd asupra elevilor prin intermediul părinților. În direcția pe care școala o socoteste cea mai indicată. La sedințele cu părinții care au loc în această perioadă, problema alegerii secției ar trebui să fie discutată larg.

Essential este ca alegerea secției să fie considerată nu ca o etapă minoră, ci ca primul pas important în alegerea profesiei. Sfîrșitul clasei a IX-a este în realitate un început — începutul orientării către profesia viitoare — și trebuie să fie un început bun.

MIMI GHIVIRIGA
șef de sector
la Institutul de științe pedagogice

Citeva probleme, citeva soluții

Datorită grijii permanente care se arată în țara noastră pentru formarea cadrelor didactice s-au obținut o serie de succese importante pe linia pregătirii pedagogice a celor ce muncesc în școli. Dezvoltarea continuă a învățămîntului implică însă îmbunătățirea continuă a acestor acțiuni, astfel încît munca profesorilor să fie mereu mai eficientă. Ne vom referi, în cele ce urmează, la citeva probleme ale organizării și desfășurării practicii pedagogice, căutînd să sugerăm și unele soluții.

Ni se pare important, în primul rînd, problema rolului practicii pedagogice și a locului unde trebuie să se desfășoare ea.

Practica pedagogică este considerată și așa trebuie să fie) ca o parte integrantă a procesului de pregătire a viitorilor profesori. În acest sens, ea este chemată să contribuie la îmbogățirea, adîncirea și consolidarea cunoștințelor pedagogice și metodice însușite la cursuri, la formarea priceperilor și deprinderilor de bază necesare conducerii cu competență a procesului de învățământ, la dezvoltarea dragostei și atașamentului față de munca didactică. Considerăm însă că ea trebuie să-și aducă contribuția și la consolidarea și chiar la îmbogățirea cunoștințelor profesionale de specialitate. Acest aspect, după părerea noastră, nu a fost suficient realizat pînă acum. Or, perfecționarea pregătirii pedagogico-metodice și a celei de specialitate ar trebui să se îmbine armonios nu numai la cursuri, ci și în cadrul practicii pedagogice.

Apoi, sîntem de părere că practica pedagogică va putea duce la rezultate tot mai bune dacă se va desfășura în școli de aplicatie (model) organizate pe lângă instituțiile de învățământ superior, școlii care să ofere cele mai bune condiții tehnico-didac-

tice și să fie încadrate cu profesori cu înaltă competență. În aceste școli studenții ar urma să efectueze practica prin rotație, pe o perioadă de timp delimitată, toți dobîndind astfel posibilitatea de a cunoaște organizarea și conducerea unui proces de învățământ exemplar. Restul practicii ar urma să fie efectuat în alte școli, fie la orase, fie la sașe pentru ca viitorii profesori să fie pregătiți să-și desfășoare activitatea în orice școală și să li se dezvolte interesul și priceperea de a realiza muncă didactică instructiv-educativă din cadrul acesteia la nivelul școlilor model.

În școlile de aplicatie (model) s-ar putea organiza, paralel cu predarea cursurilor în facultate, și unele activități demonstrative sau ilustrative menite să consolideze cunoștințele pedagogico-metodice și de psihologie pedagogică ale studenților, să-și inițieze în conducerea unor activități instructiv-educative.

În ceea ce privește organizarea practicii pedagogice, considerăm indicat ca pe lângă un profesor să nu fie repartizată prea mulți studenți, pentru a nu aglomera mîna în timpul practicii demonstrative. Ni se pare potrivit ca numărul studenților repartizați unui profesor să fie de 10, organizați în două grupe. În condițiile școlilor de aplicatie (model), numărul studenților repartizați pe lângă un profesor ar putea desigur să fie mai mare.

Cel mai important aspect al practicii pedagogice îl constituie, fără îndoială, conținutul acesteia. Considerăm necesar, în primul rînd, să se definească o programă de practică pedagogică, diferențiată în funcție de profilul diferitelor instituții de învățământ superior. Programă ar trebui să precizeze scopul și sarcinile practicii — atât al practicii demonstrative cit și ale practicii propriu zise — activitățile ce urmează a fi organizate în cadrul lor, precum și cunoștințele, priceperile și deprinderile pe care trebuie să și le formeze aici studenții. La stabilirea conținutului programei de practică pedagogică se cer luată în seamă și posibilitățile de cuprindere ale șco-

lilor, durata practicii etc. Este important să se fixeze un număr judicios de lecții și activități practice, evitînd atât supraîncărcarea studenților cit și cea a școlilor. Ar fi bine de asemenea ca regulamentul de practică să stimuleze munca de calitate a studenților, cei care au dovedit eforturi susținute și o deosebită conștiințiozitate putînd să efectueze un număr redus de lecții și activități practice de probă. (Acest procedeu, aplicat la Institutul politehnic „Gheorghe Gheorghiu-Dej” din București, a dat rezultate bune, stimulînd pe studenții la o activitate valoroasă chiar de la prima lecție practică).

În general, pînă acum în cadrul practicii pedagogice s-a pus un accent mai mare pe ținerea lecțiilor practice de specialitate de către studenți, fiind mai reduse activitățile pentru pregătirea lor pentru munca educativă. Aprecîem că este necesar o preocupare sporită pentru ridicarea nivelului practicii și sub acest aspect (organizarea și conducerea unor ore de dirigenție, a unor activități cultural-educative cu elevii, a unor activități cu părinții etc). Această problemă se ridică și în legătură cu antrenarea studenților la organizarea și conducerea activității în laborator sau atelier, la disciplinele cu caracter aplicativ, care au avut pînă acum mai mult un caracter observativ demonstrativ. Efectuarea activităților educative, ca și a celor de laborator sau atelier trebuie să facă parte integrantă din pregătirea viitorilor profesori, găsîndu-și locul în programa de practică pedagogică.

Cît despre îndrumarea practicii pedagogice, considerăm că ea trebuie realizată de către instituțiile de învățământ superior prin catedrele de pedagogie și metodă, în colaborare strînsă cu factorii de îndrumare din școlile de practică (directorii coordonatori ai practicii și profesorii îndrumători). Creșterea rolului și a răspunderii catedrelor de specialitate și, îndeosebi, a conducătorilor facultăților în ceea ce privește pregătirea pedagogică a studenților va contribui, fără îndoială, la ridicarea nivelului și a eficienței acesteia.

Sarcini foarte importante revin, în

desfășurarea practicii pedagogice, și profesorilor îndrumători din școli. Aceasta implică alegerea ca îndrumători de practică a celor mai buni profesori, cu o bogată experiență didactico-educativă. Între cadrele didactice din facultăți și cele din școli este necesară o colaborare strînsă în vederea aplicării unor cerințe științifice unitare, care să asigure o pregătire cit mai înaltă a studenților. Modalitățile acestei colaborări, ca și răspunderea față de îndeplinirea sarcinilor practicei pedagogice ar trebui să fie prevăzute în regulamentul de practică, precum și într-un îndrumător special de desfășurare a practicii pedagogice.

În legătură cu îndrumarea studenților ne permitem să reluăm două probleme de mult or discutate, dar care nu și-au găsit încă o deplină rezolvare. Este vorba de cunoașterea gradului de pregătire a studenților înainte de a începe activitățile practice și de exigența profesorilor față de pregătirea lor.

Atunci cînd încredințăm unui student o muncă de răspundere ca aceea de a predă în fața elevilor trebuie să știm dacă este pregătit pentru a o îndeplini cu succes. Iată de ce ni se pare necesar, în prealabil, un colochiu de verificare a acestei pregătiri. La unele facultăți s-a procedat așa, obținîndu-se rezultate bune. De aceea credem indicat ca acest procedeu să devină o prevedere regulamentară. Nu este absolut necesar să se dea note în un astfel de colochiu, dar el trebuie să determine hotărîrea profesorului de a da sau nu studentului dreptul să țină lecții practice. Desigur, se poate organiza un colochiu și la încheierea practicii pedagogice, pentru a crea profesorilor îndrumători posibilitatea să facă o apreciere obiectivă și să dea studenților indicațiile cele mai corespuzătoare pentru viitoarea lor muncă în școală. Întrucît însă indicațiile finale au mai mult un caracter de perspectivă, nu pot fi neglijate indicațiile preliminare, care pot fi valorificate imediat în creșterea nivelului de pregătire a studenților.

Sporirea eficienței muncii profesorilor care îndrumă practica este legată și de stimularea lor morală

IOAN BONTAȘ

Profesori, studenți și practica

Profesorii, spre deosebire de ceilalți muritori, trec la un moment dat din bancă la catedră și perspectiva clasei se inversează pentru ei brusc. Sfîngăciile inerente începutului, constința locului central pe care îl ocupă în atenția clasei, sint de natură să le provoace, dacă nu trauc actorului, în orice caz emoția unei mari răspunderi. Nu o dată primul gîd al celui ce se înfățișează clasei ca debutant este cam acesta: „Dacă fac curvă o greșeală în expunere, copiii vor învăța ceva greșit!”.

Viitorii profesori ai școlilor noastre, studenții care fac azi practică, riscă foarte rar să facă greșeli în expunere. Profesia pedagogică mai implică însă ceva. Dacă de cantitatea și calitatea cunoștințelor de specialitate are grijă facultatea, „meseria” încercăm să le-o arătăm noi, cei care avem, cum se spune, „studenții la practică”. Sarcina noastră este sensibil ușurată de către cele care conduc din partea facultății practica, îndeosebi cadre cu experiență și tact pedagogic, legate atât de facultate, cit și de specificul liceului.

Există încă din partea unora din noi, profesorii de liceu, o codire atunci cînd, la începutul anului, ni se propune să luăm sub oblăduirea noastră o grupă de studenți. Am găsit citeva explicații ale acestui

fenomen: 1) Comoditatea. Unii profesori nu vor să se înhamă la o muncă destul de mîgăloasă. 2) Dezinteresul. Profesorul are ca scop principal pregătirea elevilor, nu a studenților. Aceasta nu-l preocupă. 3) Egoismul, uneori îmbinat cu un fel de „secret al fabricației” pe care profesorul nu vrea să-l dezvăluie. Deși adevărat e destul de grav, o fac totuși, pentru că faptul e real. O mentalitate atavică a rămas cultivată în unii, cu toate că astăzi e complet nejustificată. 4) Tipicul (cu accent pe a doua silabă). Unii profesori nu vor ca elevii lor să fie „zăpăciți” cu „cine știe ce inovații” neverificate de practica lor proprie.

5) Frica. Unora le este teamă că studenții știu mai multă carte decît ei... Și mai sînt și alte motive particulare, dar — justificat (spre deosebire de cele citate), care îi fac pe unii profesori să se țină departe de practica pedagogică. Părerea mea personală este că cel care se codește să „la studenții” nici nu trebuie inclus pe lista profesorilor pe lângă care se efectuează practica. E un indicu că nu va pune suflul. Or, asta este o condiție necesară.

Cu „materialul uman” studentesc trebuie lucrat cu grijă. Unii îi tratează pe tineri ca pe elevi, fiind obișnuiți să lucreze din totdeauna numai cu elevii. Nu trebuie să uităm că studenții care vin să ne asiste și pe care îi îndrumăm astăzi vor fi într-un an sau doi colegii noștri.

Anumite lucruri (mergînd de la caietul de practică, tipărit cu rubrică, linii și scheme, pînă la fișa psihologică, interesantă poate dar nu atât de utilă pe cît de amplu cerută) pot schimba pentru unii tineri practica pedagogică într-un obiect de adevărată corvoadă. Prețindem studenților să prezinte planurile de lecții cu mult înainte de predare, modificăm aceste planuri și le dăm la refăcut pînă cînd lecția ținută

de student ajunge să fie chiar lecția noastră, iar originalitatea lui să se manifeste numai prin manșeri și nu prin substanță!

Admir pe îndrumătorii practicii (profesori de liceu și reprezentanți ai facultății) care poartă în fața studenților discuții de natură să contribuie substanțial la pregătirea acestora. Am fost de față, nu de mult la o asemenea discuție. V-o reproduc:

A — Părerea mea e că lecția nouă nu trebuie explicată cu un elev bun la tablă. Elevul bun raționează prea repede ca să fie urmăriți de toți colegii săi. El are ca scop să se facă înțeles de profesor, nu de colegi. Elevul cu pregătire mediocră, în schimb, în timpul cînd se gîndește al la tablă, dă răgaz celorlalți să înțeleagă.

B — Părerea mea e că lecția nouă nu trebuie explicată cu elevul mediu-cru la tablă. E sigur că în pregătirea lui există anumite lacune și deci profesorul trebuie să-și piardă vremea înlăturîndu-l. Firul logic al lecției noi va fi astfel întrerupt.

Niciunul nu l-a convins pe celălalt, amîndoi au rămas pe poziție. Fiind o problemă care dă de gîndit studenții s-au lansat s-o dezbătă. Însămănat că scopul a fost atîns: s-a stabilit o preocupare metodică de tipul celor proprii carierei viitorilor profesori. Studenții au fost îndemnați să gîndească nu numai la lucrurile ce trebuie comunicate, ci și la felul cum trebuie comunicate.

Admir și pe profesorul care, în comentariul ținut la sfîrșitul orei, are obiectivitatea capabilă să-i permită a afirma studentului: „Eu așa fi ținut lecția așa (și spune cum); dumneata ai ținut-o însă altfel, și m-am convins că și așa e bine”. Nici în matematică existența unei soluții nu implică unicitatea; atunci de ce să credem că în metodică (mai ales în metodică I) e altfel?

Anumite grupe de studenți manifestă, la comentarea lecțiilor ținute de colegi, o pasivitate nejustificată. Trebuie să-și poftești „mai aproape”, în primele bănci ale clasei unde are loc analiza sau chiar să le dai cuvîntul din oficiu. Bineînțeles că trazele pe care studentul le rostește din obligație sînt penibile. Va face, ca orice elev cu notă mică la literatura română, rezumatul și nu comentariul. Va întrebă, în plus, formule prea generale și deci vagi, ca de pildă: „Scopul lecției a fost atîns...”, „Colegul a arătat că s-a pregătît...” și va termina șablon, după sub-menționatul rezumat, cu: „...Mie mi-a plăcut lecția colegului meu!”.

„Admir...” admirabil — remarcă cu malitiozitate un profesor dar cer comentariului mai mult decît o justificare subiectivă!

Cînd se suie la catedră, studentul încearcă adeseori să joace un personaj: pe cel al profesorului visat. Unii sînt drastici, alții ironici, alții arborescă o bonomie indulgentă. Cei mai mulți uită însă în primele minute cînt într-o clasă și rămîn singuri cu tabla, cel mult cu elevul de la tablă. Dar în fiecare există voința de a lucra bine și faptul a acesta este cel mai valoros.

Tinerii au o doză de sinceritate pe care noi sîntem de multe ori tentați s-o confundăm cu obrăznicia. Ca să-și țină ora de probă, un student a trebuit să asiste în prealabil la două din orele precedente, să vină apoi să-și prezinte planul profesorului și, după ce acesta i-a indicat modificările, să revină cu planul refăcut. Între timp ora a ținut-o profesorul și cînd ritualul a trebuit luat d-a capo, pentru altă lecție, studentul a preferat să-și trimită noul plan printr-un coleg, care tot și-l ducea pe al lui la control. Gestul său a fost socotit necuvincios și studentul (un element foarte bun) a fost mutat „disciplinar” în grupa mea. Am rămas amîndoi

încîntați că ne-am cunoscut. Lecțiile lui au avut un caracter degajat, au fost riguroase și ingenioase.

Aflînd într-o zi cînd venise numai să mă asiste că țin o lecție introductivă asupra arilor, un alt student s-a arătat interesat de subiectul ei. I-am dat catalogul în mîna și l-am pus să predea pe ne-pregătite. Lecția n-a fost rea (e drept că dar l-a dat o preocupare care l-a dus pînă la redactarea unui articol pentru „Gazeta matematică”. Cît despre clasă, a simțit în expunere ceva nou, a intrat și ea într-o atmosferă de „căutare” și a învățat mai mult decît dintr-o lecție „cum scrie la carte”. Cred că, dînd studenților mai multă „libertate de mișcare”, le apropiem mai mult de suflet viitoarea lor meserie.

De cîtiva ani constat că practica pedagogică a prins să capete mai mult oxigen. Considerată, pe vremea cînd și eu eram student, ca o „dexteritate” printre materiile din învățămîntul superior, ea a ajuns să ridice probleme nu numai profesorilor, ci și studenților, să-și intereseze ca o activitate cu caracter major. S-ar cuveni deci, să-i desablonizăm mijloacele. Pentru că studentul n-a venit să învețe de la un profesor numai cum predă profesorul, ci mai ales altceva: cum să predea în viitor el!

Sînt conștient că nu toți colegii sînt de acord cu aceste idei. Altfel nici nu le-aș fi semnalat, pentru că ar fi fost aplicate îndeosebi și n-ar fi avut nevoie de comentarii.

Voi fi înțebat poate cum se rezolvă problema „sacrificării interesului clasei” în fața „interesului studenților”. Voi răspunde că, dacă lecția e reușită, interesul studentului coincide cu al clasei... și cu al nostru.

MATEI CONSTANTINESCU

PROMOȚIA 1966

Așadar, se apropie ziua când o nouă generație de elevi va părăsi băncile liceelor. Peste puțină vreme profesorii și absolvenții se vor întâlni la banchetul care va încheia festiv anul de școală al promoției 1966.

Deși acest eveniment plin de emoție, de căldură, nu poate fi trecut cu vederea, să încercăm totuși să privim dincolo de el, la zilele ce vor urma îndată și mai târziu. Să meditam la câteva lucruri serioase și importante care privesc pe tinerii cărorora mai ieri le spunem copii, lucruri care pivesc întreaga lor viață. Să ne întrebăm, în febra încheierii anului, a pregătirii examenului de maturitate dacă le-am condus bine pașii, dacă am făcut tot ce trebuia să facem în calitate noastră de pedagogi, să meditam la ceea ce le mai putem da acum, în momentul acesta de răscruce, când se află la hotarul dintre două mari etape ale vieții lor.

Ce se va întâmpla cu absolvenții acestei promoții, cum se vor comporta ei în societate? Cu alte cuvinte, cum le dăm drumul în viață? Care să fie cuvintele pe care le vom spune fiecăruia, la discuția finală? Când, după ce vor trece emoția și zbuciumul examenelor, va trebui să le spunem acel cuvânt, de la inimă la inimă, acel cuvânt care nu va mai fi rostit de la catedră, ci în clipa când prieteneste le vom stinge mina urîndu-le succese în viață. Cuvântul acela pe care îl vom spune atunci, să se nască din împletirea de dragoste, căldură și răspundere, iar absolvenții, tinerii, care pleacă azi de pe băncile școlii să și-și amintească toată viața, să-și aibă mereu călăuză. Căci, acest ultim cuvânt, dacă are temelie în tot ce a făcut educatorul până acum, nu se uită niciodată. El trebuie rostit, neapărat trebuie rostit, în momentul de rămas-bun, fiecărui absolvent în parte, otrivit lui și numai lui.

Problemele acestea au făcut obiectul unei discuții organizată recent la redacția gazetei noastre cu diriginți ai claselor a XI-a din câteva licee bucureștene. Toți și-au arătat bucuria pentru faptul că în școlile noastre au crescut oameni dornici de fapte mari, cutățătoare, oameni îndrăzneți prin visele și năzuințele lor și capabili, în același timp, de eforturile necesare pentru realizarea acestor visuri și năzuinți, oameni cu ferme convingeri comunice, cu adică și înflăcărată dragoste de patrie. Toți au vorbit, în același timp, despre felul cum socotesc ei că trebuie desăvârșită în aceste zile, în care absolvenții mai au contact cu școala, munca ei de azi și ani.

Timpul finisării

— Acum, când elevii noștri se află, la propriu și în figură, în pragul maturității, ei sînt tineri cu personalitatea în general formată —

a spus prof. Constantin Manolescu de la Liceul „D. Cantemir”. Școala i-a înarmat cu o concepție științifică despre lume, i-a înzestrat cu cunoștințe și deprinderi multilaterale, le-a format profilul moral, i-a ajutat să-și stabilească orientarea profesională.

Constatăm un lucru îmbucurător: maturizarea gândirii elevilor apare mult mai devreme acum decât, de pildă, pe vremea când eram eu elev. O dovedește, aceasta, și modul cum își aleg viitorii absolvenți drumul. Cei mai mulți sînt atrași de activitatea tehnică și științifică, de profesiunile care pretind o pregătire serioasă, aprofundată. Este un lucru firesc: viața țării noastre a cunoscut în ultimii ani o dezvoltare fără precedent, care a influențat puternic și școala și tineretul. Elevii sînt mai maturi acum, înțeleg mai ușor.

Ne-au rămas de finisat, în ultimele săptămîni de școală, câteva lucruri care tin de atitudine, de comportare. Unele din ele sînt, după cum știm, rezultatul unor „mode”. Este normal, desigur, ca tinerii să fie influențați de anumite mode. Sînt, în general, influențe superficiale, trecătoare, ca și modelele respective. Fondul — ceea ce rămîne permanent — este în schimb, la elevii noștri, profund și mereu valoros.

— Cred că tovarășul Manolescu are multă dreptate — a intervenit tov. Mariana Vasilescu, profesoară la Liceul nr. 35 — când vorbește despre gradul înalt de intelectualizare al elevilor mari, despre maturitatea lor în gândire, despre volumul mult mai mare de cunoștințe pe care îl au față de generațiile trecute. Problema care ni s-a pus a fost de a-i ajuta chiar și acum, în ultimul act al vieții lor de elevi, să discearnă ceea ce este corespunzător filozofiei noastre, concepțiilor noastre estetice, ceea ce este folositor mersului nostru înainte, și să respingă tot ce ne este străin.

Aș mai adăuga ceva, deosebit de important. Acum, în aceste momente de despărțire, să-și încurajăm, să-și îmbărbătam, să găsim pentru fiecare absolvent ce pășește în viață un indemn. Vorbele trebuie bine cumpănite, bine gândite. Ei cunoaștem pe fiecare, știm ce calități, ce lipsuri au, cum este și ce poate face. Experiența mi-a dovedit că îndemnul este, roșite uneori în câteva cuvinte simple, sînt de multe ori hotărîtoare pentru absolvent. Aveam anul trecut o elevă care mi-a dat multă bătaie de cap și mie, ca dirigință și celorlalți profesori. I-am făcut observații, am sancționat-o, dar degeaba. Apoi, o vreme, am lăsat-o în pace, cu toate că mă gândeam cu tristețe la ce se va întâmpla cu ea. În ziua reuniunii de despărțire, deși n-ăs fi vrut să-și stric buna dispoziție, am simțit totuși nevoia să discut cu ea. Știam că am datoric, că trebuie să-și spun câteva cuvinte. Am vorbit între patru ochi, nu ca profesor și elev, ci ca doi oameni

maturi. Ceva, în ochii săi, pe fața sa, mi-a dat speranța că se va schimba. Așa a fost. Am aflat mai târziu că este o studentă bună, iubită și stimată de colegi. O scrisoare trimisă într-o zi de ea mi-a întărit cele aflate, mi-a umplut inima de bucurie. Altfel era scris în scrisoare: „Omului care m-a făcut om”. Cred că, în mare măsură, aceste cuvinte s-au datorat discuției de atunci, de la reuniunea de rămas-bun.

— Da, a întărit cele spuse și profesorul Constantin Bădina, de la Liceul nr. 32. Și eu socotesc că trebuie să avem acum asemenea discuții cu elevii noștri. Momentul, cadrul în care le spunem, sporește mult puterea lor de convingere. Și știm cu toții că școala are menirea de a-i determina pe elevi să învețe pe dinafară niste norme morale, ci de a le forma convingeri trainice, deprinderi sănătoase. Zădărnice sînt normele dacă nu creăm convingerea că trebuie respectate. Învingerea să vină dinăuntru, nu din afară.

Lucrul acesta este considerabil ușurat de faptul că elevii noștri de astăzi sînt însetați de a pătrunde în cele mai diferite domenii ale cunoașterii umane, sînt receptivi și sensibili la toate fenomenele vieții. Sincer mărturisesc că uneori rămîn mirat de multitudinea cunoștințelor pe care le au și de profunzimea înțelegerii lor. Cu atât mai mult mi se pare că nu avem dreptul să nu intervenim, să nu le atragem atenția că greșesc, atunci cînd constatăm că unii din ei — foarte puțini, din ferice — își pierd ceasuri întregi bătînd bulevardurile sau prin cofetării, în fața unei cești de cafea, irosindu-și în mod stupid timpul.

Am discutat foarte recent cu elevii mei despre această chestiune — și cred că discuția și-a atins scopul pentru că am căutat să nu aibă caracterul unor moralizări făcute de la catedră, ci să îmbrace forma unui schimb de argumente, din care cele juste, îndreptățite, să iasă în mod firesc biruitoare.

— Intr-adevăr, a fost de părere tovarășul Manolescu, este necesar a-i provoca pe elevi să gîndească și asupra unor asemenea lucruri. Discutam nu de mult cu elevii mei despre demnitate. Fiecare a spus ceea ce înțelege prin demnitate, cum consideră că trebuie să se comporte ca să fie demn. Unul, bunăoară, socotea că-și apăra demnitatea lovindu-l pe cel care l-a jignit. În jurul acestui caz am purtat serioase discuții. Astfel organizate, discuțiile nu mai sînt formale, iar înțelegerea pe care o au asupra elevilor crește direct proporțional cu măsura în care le deșteaptă interesul.

Estetica comportării în viața de fiecare zi

— Pentru că vorbim despre comportare, aș vrea să mă opresc mai mult asupra frumosului din comportarea

tarea zilnică a elevilor, poate mai corect spus, asupra esteticii comportării — a intervenit tov. Sabina Renert, de la Liceul „Matei Basarab”. Modul în care se comportă un tânăr îl recomandă ca pe un om civilizată sau incivilizat. Poate că școala ar trebui să stăruie mai mult, de-a lungul anilor de învățură și asupra acestui lucru.

În clasa mea, elevii au întrebatoarea dată — și aceasta se leagă de cele spuse de tovarășul Manolescu — de ce, la vîrstă lor, dezaprobăm precu-parea pentru modă. Personal, nu o dezaprob și le-am spus-o. Le-am vorbit însă despre nevoia de a-și dezvolta bunul gust, despre măsura pe care o impune acesta, despre pricoperă de a-și întocdea ceea ce le aranjează și ce nu. Consider, într-adevăr, că discuțiile despre modă, despre esteticul în modă, despre limitele modei sînt, mai ales la această vîrstă, deosebit de utile.

— Aș mai adăuga ceva, a intervenit în discuție profesoara Margareta Capancea de la Liceul „Gh. Sincul”. Să înțelegem că avem de a face cu adolescenții cu tinerii. Eu, de cîte ori vorbesc elevilor mei, mă întreb dacă le înțeleg vîrsta, dacă știu să privească lucrurile nu numai de pe poziția mea, ci și de pe poziția lor. Condiția esențială este ca tînărul să aibă încredere în tine, ca pedagog să existe o asemenea apropiere între educator și elev, încît elevii să vorbească deschis despre tot ce-i preocupă. O elevă m-a întrebatoarea și cînd iubeste cu adevărat, cînd are sentimentul autentic al iubirii. Am discutat pornind de aici despre iubire, despre prietenie, despre familie. Socotesc că nici un pedagog nu se poate sustrage de la astfel de discuții, pentru că ele preocupă elevii și este firesc să-i preocupă. Important este cum să discuți cu ei aceste lucruri. Și cred că și acum, cînd îl trimitem în viață, trebuie să le vorbim absolvenților noștri și despre iubire. Să-și ajutăm să înțeleagă iubirea ca un lucru adînc și pur, care tocmal prin adîncime și puritate dă bogăție, frumusețe și bucurie vieții omenești.

Colectivul mi-a pus în față și alte probleme. Bunăoară, a fost necesar să discut cu elevii mei o serie de fenomene care au apărut în ultima vreme în muzică, în artă și cultură. Acum o lună sau două, citiva elevi au venit în clasă cu plete. A pornit, de aici, o discuție despre „beatles”. Altfel dată am discutat despre „superproducții” de genul „Corăbiiilor lungi”. M-am străduit să-i obișnuiesc ca întotdeauna, să caute adevărata valoare artistică, să nu se lase înșelați de aparențe ori să fi de viu colorate.

— Mai mult decât viața școlară — a spus tovarășa Sabina Renert — viața de studenți îi va pune pe tinerii în situația de a face noi cunoștințe, de a avea contacte largi, de a suferi influența altora și de a-și influența, la rîndul lor, pe alții. Cum se vor comporta în împrejurările noi care li sînt așteptate? Am avut prilejul să văd o prefigurare a acestei comportări fiind invitat, împreună cu elevii din clasă, la sărbătorirea unei eleve care împlinise 18 ani. Am cântat și mi-a minie profesoara rigidă. Dar mai târziu, ca din întâmplare, am discutat cu ei pe marginea unor amănunte: cum să te îmbraci, cum să dansezi, cum să te porți cu fetele etc.

Poate că unora astfel de discuții li se par acum ne la locul lor. Cum? În aceste săptămîni, cînd nu mai ținem ore de curs, cînd toate eforturile, toate preocupările trebuie îndreptate spre pregătirea examenului de maturitate, să ne ținem de asemenea fleacuri?

Nu, nu sînt fleacuri. Pe primul plan, desigur, punem — și trebuie să punem — învățura. Dar ni se cere să privim și dincolo de acest examen, să nu uităm că viața cea de toate zilele comportă și multe alte aspecte și că a fi pedagog înseamnă a-ți pregăti pe tînăr pentru toate aspectele vieții.

În aceste ultime zile cînd îi avem aproape pe tinerii de educarea căroră răspundem, sînt multe prilejuri să discutăm cu ei de toate despre viața care li sînt așteptate, cu complexe și multiplele ei aspecte. Pe tinerii, ziua de dincolo de examen nu îi preocupă mult și noi, noi în primul rînd, trebuie să le vorbim despre ea încă o dată acum — dincolo de ore, dincolo de sarcinile normate și înregistrate în condiții.

PETRE DINU

Noi achiziții ale muzeului pedagogic

Muzeul pedagogic a intrat de curînd în posesia unei interesante colecții de medalii și plăchete comemorative realizate în amintura unor evenimente însemnate din istoria învățămîntului și a gândirii pedagogice românești.

Medaliile executate adesea cu deosebită măiestrie, de către gravorii renumiți, înfățișează figurile unor oameni de cultură și de știință care au adus importante contribuții la dezvoltarea învățămîntului (G. Baritiu, Spiru Haret, David Emmanuil, C. Davila, Gr. Stănescu), instituții culturale și școlare (Ateneul Român, Liceul român din Bitolia, Liceul „Mihail Viteazul” din București). Remarcabilă ca realizare artistică este, de pildă, medalia bătută în bronz la moartea lui George Baritiu, figură proeminentă a revoluției de la 1848 din Transilvania, membru al Academiei Române de la Infanteria ei (1866). Această medalie, cu un diametru de 50 mm reprezintă pe față bustul învățatului ardelen pe cealaltă purtînd inscripția „Academia Română lui George Baritiu, Maistru 1812—1892”. O valoroasă piesă muzeistică este și plăcheta comemorativă reprezentînd chipurile renumiților matematicieni Spiru Haret și David Emmanuil, profesori la Universitatea din București. Executată cu ocazia împlinirii a 25 de ani de profesorat (1882—1907) a celor doi învățatori români în semn de omagiu din partea fostilor elevi, plăcheta înfățișează pe revers, în chertă meliferă, programele științifice și tehnice.

Mult interes prezintă medalia primului concurs general între cei mai buni elevi ai tuturor liceelor și gimnaziilor din țară inițiat în anul 1867. Cîștigătorii acestui concurs, care a avut loc cu un an mai tîrziu, li s-au decernat pe lângă premiile obișnuite și medaliile, în cadrul unei festivități care a avut loc la Universitatea din București.

Prezența acestei colecții în fondul Muzeului pedagogic îmbogățește materialul pus la dispoziția cercetătorilor istoriei învățămîntului românesc.

Prof. SERGIU VAIDA
muzeograf principal

Expuneri pentru profesori

În scopul ridicării continue a nivelului pregătirii profesorilor, secția de învățămînt a raionului Oltenița a organizat recent un ciclu de expuneri pe diferite teme, prezentate de cadre didactice din învățămîntul superior.

În fața profesorilor de istorie, prof. univ. Gheorghie Ștefan, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, a vorbit despre continuitatea daco-romanilor pe teritoriul patriei noastre, în lumina celor mai recente documente și descoperiri arheologice. Profesorii de matematică au ascultat expunerea făcută de prof. univ. Nicolae Mihailescu, vicepreședinte al Societății de Științe Matematice, cu tema „Aplicații ale matematicii în domeniul economiei și agriculturii”. În fața profesorilor de biologie și agricultură au fost prezentate expunerile „Probleme actuale în domeniul geneticii” (lector univ. Vladimir Guscic) și „Cultura principalelor plante agricole din unitățile agricole din raionul Oltenița” (cercetător științific ing. P. Pană). La rîndul lor, profesorii de limba și literatura română au ascultat expunerea criticului literar Ion Roman, care a vorbit despre unele probleme ale literaturii contemporane.

Expunerile au fost ascultate cu mult interes, contribuind la largirea orizontului științific al cadrelor didactice din raionul Oltenița.

N. MEROAN

MONUMENTE ALE NATURII PATRIEI

În munții Făgăraș se găsește peste 70 de lacuri de origine glaciară. Cel mai mare dintre ele este lacul Bilea, aflat în bazinul Cîrșoarei, pe versantul nordic al masivului, la altitudinea de 2034 m. Apa lacului oferă privilegiul unei oglinzi încremenite între stînci șemete, cu uriașe coame de piatră. Pe o limbă de stîncă ce pătrunde pînă aproape de mijlocul lacului se află cabana din imaginea alăturată, care oferă turiștilor condiții ospitaliere de cazare.

În special vara, cabana Bilea și mai ales împrejurimile constituite pentru pasionații marilor înălțimi apreciate puncte turistice.

Despre broaște

Reclamagiul este o persoană de gen masculin sau feminin, cu ochi pătrunzători, cu o privire hipnotică și cu talent la scris. La scris reclamagiul. Pînă dește ca pînă jîm și, cînd prînde ceva, ca o vijelie pornește spre casă, intră în camera lui de „creație” și-și compune opera. Reclamele și semnează cu numele propriu. De obicei se califică, în josul paginii, drept „Un om cu trageră de inimă”. La ce îl trage inima, ascultați.

Pe data de 3 ianuarie 1966, la biroul de reclamagiul din cadrul sfatului popular raional s-a primit reclamația careia i s-a dat numărul 1. — S-a bătut cineva de revelație, că altfel nu-mi explic cum de a scris o reclamație chiar din prima zi de lucru a anului — își spuse funcționarul și, după ce-i dădu caracteristicile oficiale cerute, o citi și-i subțimie esența: „Aduc la cunoștință ale gravele încălcări ale directorului Școlii nr. 2, care nu face nimic altceva decît să urmărească pe învățătorii și profesorii cum predau și să dea diferite lucrări copiilor sau să se intereseze ce face fiecare elev în afara școlii și uită, adică neglijează intenționat problemele esențiale din care rezultă lipsa de respect față de avuții obștești. Reclamagiul face o a doua „revenire la reclamație”, în care, pe lângă o aspră critică la adresa comitei de anchetă, se menționează și faptul că directorul mîncînce în mod ilegal recreația mare a elevilor. La indicația unui vechi burocrat, actual a fost înregistrat la nr. 1 bir. Dar, cum ulciorul nu merge de multe ori la apă, nimeni nu l-a mai dat curs.

La sedința de sim-dicant din 29 aprilie, reclamagiul ridică problema nepăsării de care dau dovadă unii în problema rezolvării reclamațiilor. Se aude că acesta i-a fost cîntecul lebedei.

GH. DASCALU
Băbîșig

Micile „atenții”

La zilele mari ale anului școlar, cum este cea a absolvirii unei clase, elevii li înconjoară pe învățătorii sau profesorii lor cu deosebită bucurie. Despărțirile sînt pentru ei și prilejuri de manifestare a stimei, a mulțumirii și recunoștinței pentru activitatea consacrată îmbogățirii minții și sufletului lor. Expresia sentimentelor alese se materializează în buchete de flori culesse de pe pajistile satului sau din grădinițe părinților.

Judecînd însă după unele manifestări, se pare că în grădina cu flori a copiilor au răsarit câteva buruieni (strecurate, din păcate, de cel matur). Mama unui copil slab la învățătură, năzuind să înduplece învățătorul spre indulgență, agită părinții unei clase întregi cu

inițiativa „răspălării” trupei dascălului printr-un dar la care fiecare nu trebuie să contribuie decît cu... 20 de lei. În alt caz, din inițiativa unei familii care-și are copilul în perspectivă de premiant, se colectează fonduri pentru o „surpriză” făcută diriginței: o poezie și un aparat de radio cu transistori.

Am asistat la o serbare de sfîrșit de an școlar la care, în timp ce majoritatea cadrelor didactice au primit buchete de flori, trei au fost „înregistrate” cu pachete în care numeroși elevi știau ce s-a pus. Beneficiarii florilor erau surzătorii, veselia copiilor azezîndu-se pe fruntea lor ca un nimb al încrederii, ca o distincție profesională. Cei care primiseră pachetele stăteau stînjeneți, parcă vinovați. Elevii din

preajma lor erau și ei tăcuți: bucuria lor a fost strivită sub povara semnificației negative sensul acceptării darurilor în care s-a investit și altceva decît bucuria și dezinteresul. Cu atât mai infamantă este atitudinea acelor prețioși educatori care, prin diferite aluzii sau chiar prin referiri directe, provoacă primirea unor plocoane.

Fără să vreau gîndul îmi alergă din nou la anii proprii copilării, oprindu-se la un alt dirigință. Acesta, după ce ne luase la toți dătețele personale, se „nimerea” în vizită ca autoînviat la masă. Ridicîndu-și disprețul l-au înșăfîșit chiar din acel an și parcă, adoma în scripștii de pe copacul lui Blaga („Cresc amintirile”), desconsiderația crește proporțional cu scurgerea timpului.

vărați educatori. Este încădrat de semnificații negative sensul acceptării darurilor în care s-a investit și altceva decît bucuria și dezinteresul. Cu atât mai infamantă este atitudinea acelor prețioși educatori care, prin diferite aluzii sau chiar prin referiri directe, provoacă primirea unor plocoane.

Dacă le spunem elevilor că eel mai frumos dar pe care ni-l pot face este să învețe bine și să se comporte frumos, primind de la ei buchete de flori gingașe și sufletele lor, intrîm în vacanță cu mulțumirea și semnificativitatea educatorului de omenie, a educatorului nou. Gîndurile elevilor ne vor petrece peste ani cu generozitate, așa cum l-au urmărit gîndurile lui Sadoveanu pe Domnu Trandafir.

Există vreun dar care să egaleze încrederea copiilor în demnitatea educatorului? Etica noastră profesională nu-l poate închipui.

PATÎȚA SILVESTRU

CENTENARUL LICEULUI „NICOLAE BĂLCESCU” DIN PITEȘTI

(Urmare din pag. 1)

plasă” etc. Rezultatele deosebite, în special în domeniul matematicii, pe care le obțin actualii elevi și absolvenți leagă firul unei tradiții de un secol.

În anul puterii populare liceul s-a dezvoltat considerabil, fiind dotat cu material didactic modern, cu o bibliotecă de peste 24.000 de volume și numeroase laboratoare și săli de lucru. În cele 40 de clase ale liceului învață astăzi, la cursurile de zi și serale, 1600 de elevi. Un eveniment deosebit în viața școlii l-a constituit vizita pe care a făcut-o aici tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al C.C. al P.C.R. Cuvintele adresate profesorilor școlii de secretarul general al Comitetului Central al Partidului, au avut un puternic răsunet în rândurile lor, însemnând izvor de noi puteri de muncă devotată pentru înfăptuirea sarcinilor puse de partid în fața slujbirii școlii.

Emoționante cuvinte a spus participanților la festivitate profesor pensionar Ion Băulescu, în vârstă de 83 de ani. El a făcut parte din cea de a treia promoție a liceului, revenind după studiile universitare ca dascăl al liceului, unde a funcționat timp de 35 de ani. Succesele obținute de liceu în prima perioadă a activității lui — a spus prof. Ion Băulescu — se datoresc în primul rând profesorilor săi. Nu

vol pomeni numele tuturor acestor profesori, dar n-aș putea vorbi de cinstea ce mi s-a făcut în această frumoasă serbare comemorativă a liceului fără a evoca mai întâi personalitatea celui mai distins dintre ei în epoca școlăriei mele: Nicolae Alexandrescu, profesorul de limbă elină și primul profesor de filozofie al liceului nostru. Era un profesor erudit în specialitatea sa, un maestru în arta de a concretiza în cele mai izbucite imagini cunoștințele predate și cel mai zelos apostol în împlinirea datoriei profesionale. Adinec cunosător al limbilor și literaturilor clasice, omul acesta te uimea și prin mulțimea cunoștințelor privitoare la limbile și literaturile moderne. Era un romanist și un umanist în toată puterea cuvintului.

Fără a cădea în păcatul falsei modestii sau în acela al semeției usurate — a continuat prof. Băulescu — vă mărturisesc cu onestitate bătrâneții înaintate că mi-am prețuit profesia și specialitatea ce predam și mi-am iubit elevii. N-am intrat niciodată în clasă fără a fi meditat conștiința la planul lecțiilor ce urma să predau și nu aveam satisfacție zilnică mai mare decât aceea de a constata, la finele orei, că explicațiile au fost deplin înțelese și elevii au plecat acasă cu lecția învățată. Atențiunea ce se dă astăzi activității mele didactice, cinstea ce mi s-a făcut astăzi îmi va

faceți sufletul plin la ultimele clipe ale vieții.

Cuvinte de căldă prețuire la adresa școlii și a profesorilor ei au rostit și ceilalți vorbitori — actuali și foști elevi, reprezentanți ai organelor locale. Subliniind în cuvântul său, înalta prețuire acordată de partid și guvern muncii desfășurate la Liceul „Nicolae Bălcescu” din Pitești, tovarășul Const. Sandu, președintele Sfatului popular al regiunii Argeș, a arătat că această prețuire se oglindește și în faptul că 22 dintre cadrele sale didactice au fost distins cu titluri de „Profesor Emerit” sau „Profesor Fruntas”, cu ordine și medalii. Adresându-se elevilor liceului, vorbitorul l-a îndemnat să învețe stăruitor, să se pregătească temeinic, pentru a fi la înălțimea prestigiului de care se bucură școala lor.

La festivitate a luat cuvântul prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățămîntului, care a subliniat grija Partidului Comunist Român și a guvernului României Socialiste pentru necontenita dezvoltare a învățămîntului. Sărbătorirea centenarului Liceului din Pitești — a spus vorbitorul — se înscrie în acțiunea largă de valorificare a tradițiilor înaintate ale școlii românești, tradiții care reprezintă o importantă sursă de influențe educative, cunoașterea lor de către elevi făcîndu-se sursă dragă de acestora pentru patrie, pentru luminoasele chipuri ale cărturarilor ce și-au pus muna în slujba progresului ei. Vorbitorul a relevat roadele bogate ale activității desfășurate azi de cadrele didactice ale Liceului „N. Bălcescu” care, laolaltă cu toți învățătorii și profesorii țării, muncesc cu devotament pentru trecerea în viață a sarcinilor puse de Congresul al IX-lea al P.C.R. în fața învățămîntului din țara noastră. A felicitat apoi călduros, în numele Ministerului Învățămîntului, pe elevii și profesorii Liceului „N. Bălcescu”, urîndu-le

noi succese în activitatea viitoare.

Participanții la sărbătorirea centenarului au trimis o telegramă tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român „Corpul profesional și elevii Liceului „Nicolae Bălcescu” din Pitești întruim în seclina festivă de sărbătorire a acestei instituții de învățămînt și cultură — se spune în telegramă — își îndreaptă și în aceste momente gândul către Comitetul Central al Partidului Comunist Român și către guvernul țării noastre, exprimîndu-și recunoștința fierbinte pentru înțelepciunea cu care conduc poporul nostru pe drumul construirii socialismului, pentru grija deosebită ce o acordă dezvoltării învățămîntului, științei, artei și culturii în scumpă noastră patrie, Republica Socialistă România. Deschiderea largă a porților liceelor pentru toți tinerii țării, capabil și dornic de învățatură, asigurarea condițiilor materiale optime pentru studiu, acordarea gratuită a manualelor școlare, orientarea activității didactice și pedagogice spre însușirea celor mai noi cuceriri ale științei, legarea învățămîntului de cultură generală de pernele dezvoltării impetuoase a economiei și culturii noastre socialiste, constituie expresia grijii permanente pe care o acordă partidul și statul nostru pregătirii temeinice a tineretului pentru viață. Conștiința de rolul pe care liceul nostru îl are în viața socială și culturală a regiunii, de misiunea ce ni s-a încredințat de a pregăti tînăra generație — se arată în telegramă — ne angajăm să fim întotdeauna la înălțimea încrederii ce ni s-a acordată din economiei, științei și culturii, tineri cu o temeinică pregătire, cu un larg orizont de cultură, devotați trup și suflet Partidului Comunist Român, patriei socialiste, marelui cauze a socialismului și păcii în lume”.

CONGRESUL SINDICATELOR

(Urmare din pag. 1)

bilizeze pe membrii lor spre a sprijini munca de educare și de ridicare a nivelului de cultură generală al salariaților din întreprinderi și instituții.

Sarcini însemnate revin sindicatelor din învățămînt în sprijinul muncii instructiv-educative a școlii. „Unirea sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură — se spune în Rezoluția Congresului — să participe la elaborarea și aplicarea măsurilor de perfecționare a organizării învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală și superior, să-și aducă din plin aportul la mobilizarea cadrelor didactice pentru îmbunătățirea întregului proces instructiv-educativ ce se desfășoară în școli, la ridicarea nivelului cultural al întregului popor”.

Congresul a adoptat în unanimitate Statutul Uniunii Generale a Sindicatelor din România. Acesta conține — așa cum a arătat tovarășul

Constantin Drăgan, președintele Uniunii Generale a Sindicatelor — „carta activității noastre, care exprimă stadiul actual al dezvoltării mișcării noastre sindicale, experiența acumulată în decursul anilor, asigurînd cadrul necesar perfecționării continue a formelor de organizare și metodelor de muncă, a activității sindicatelor în general”.

Congresul a aprobat activitatea depusă de mișcarea noastră sindicală în domeniul relațiilor internaționale și a indicat sarcinile activității de viitor în acest domeniu. Prin multilaterală sa activitate, Congresul sindicatelor constituie încă o afirmare a puternicului atașament al tuturor membrilor de sindicat față de Partidul Comunist Român, documentele sale alcătuind baza trainică a muncii de viitor a mișcării noastre sindicale pentru înfăptuirea prevederilor Congresului al IX-lea al P.C.R., în slujba intereselor celor ce muncesc, în slujba înfloririi continue a patriei socialiste.

dezideratelor sociale și naționale ale românilor și imperativelor epocii frământate pe care au trăit-o, s-au ridicat cu tărie contra feudalismului, pentru libertate și progres social, pentru eliberarea națională a Transilvaniei și unirea ei ulterioară cu celelalte două țări surori, Moldova și Țara Românească.

Lucrarea demonstrează argumentat că poziția nejustă în problema națională adoptată de Dieta din Pojona, în care rolul hotărîtor îl avea nobilimea maghiară îmbrăzată, precum și poziția nejustă a Dietei nobiliare din Cluj, care a hotărît unirea Principatului Transilvaniei cu Ungaria împotriva voinței românilor (majoritatea absolută a populației principatului), au avut urmări deosebit de grave asupra desfășurării evenimentelor, împiedicînd colaborarea forțelor revolutionare. Ca urmare, ideea colaborării forțelor revolutionare promovată de cel mai înaintat gînditor român, maghiar, sași nu s-a putut împlini.

Reproducerea în volum a numeroase documente și ilustrații, bogat aparat științific alcătuit din bibliografie, note de subsol, surse documentare, indic de nume și de localități întregesc valoarea lucrării, care, prin ideile abordate, prin concluzii și prin forma de expunere, constituie un studiu valoros al istoriografiei române contemporane.

„Versificația modernă”

În Editura pentru Literatură a apărut de curînd lucrarea „Versificația modernă” de Vladimir Streinu, care prezintă o istorie al apariției versului liber, de la primele lui manifestări — psalmi și cântecurile de rugăciune — și pînă la formele lui contemporane. Autorul analizează influența versului liber francez, englez, german și italian asupra metricei și prozodiei poezilor române. Incepînd cu poezia lui Enache Văcărescu, Iordache Goleșcu, poezii romantice și precursorii versificației moderne, acordînd o atenție deosebită poeziei române din secolul XX.

Bine documentată și de o înaltă tinută critică, lucrarea reprezintă rodul unor bogate și erudite cercetări ale lui Vladimir Streinu în domeniul poeziei.

REZULTATELE CONCURSULUI DE VERSURI ORGANIZAT DE „GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI”

În perioada 15 ianuarie — 15 martie a.c. s-a desfășurat concursul de versuri organizat de gazeta noastră.

În cadrul concursului s-au primit peste 1000 de poezii.

Au fost acordate următoarele premii:

Premiul I în valoare de 3000 lei — învățător MIRCEA MICU din comuna Șiria-Arad, pentru poezia „Coloana fără sfîrșit”.

Premiul II în valoare de 2000 lei — prof. ION RUSU din comuna Vlădești, raionul Bujor, regiunea Galați, pentru poeziile „Învățătoarea” și „Univers”.

Premiul III în valoare de 1000 lei prof. NATALIA PATARAU din Sibiu pentru poezia „Ei au plecat în armurile noi”.

Mențiuni în valoare de 500 lei — prof. PETRU EUGEN SOLOMON din București pentru poezia „UN REZUMAT” și învățător IOAN CERNAUȚI din București pentru poezia „TOCUL”.

PREMIUL I

Coloana fără sfîrșit

Răscumpăr tu odihna acestei ore clare
Întipărit pe scuturile dace.
Lumina lor în arbori se prefăce
Îtrădînd spre noi un viu uraniu
Os îngă os și frunte lângă frunte
Pe ei, sedimentînd fără cuvînt
Memoria străbunului pămînt.

Os îngă os și cranul lângă cranul
Intipărit pe scuturile dace.
Lumina lor în arbori se prefăce
Îtrădînd spre noi un viu uraniu
Os îngă os și frunte lângă frunte
Ca o sonoră, strămoșească punte.

Un dac vestit cu nume de erou
Nume frumos de aprigă baladă.
Moldova prăvălită în ecou
Cu Stefan prefecit în scut și spadă
Și Domnul de la Alba neînvinșul
Unesc pe vecl acestei țări cuprinsul.

Romb peste romb în muchii încețate
Os peste os și suflet lângă suflet
Siau neclintîți în sfîntă demnitate
Cel ce l-au dat acestei țări răsuflet.

Uneori dimineața aud cum respiră pămîntul
Sirene de luptă aud urcînd din adînc.
Steaguri de singe se deschid în roșii măci
Și nu pot păși, îmi vine să zbor!
Mîe teamă să nu calc o frunte de frate,
O inimă de frate mai mare.

Aici, dedesubt e urna distinsă a neamului meu,
Sinele meu strămoșec alimentîndu-mă zilnic,
Inimile fratilor mei fără nume.

Os îngă os și frunte lângă frunte,
Din vechi istorii urcă înspire noi
Coloana nesfîrșită de eroi.
Destinul nostru, strămoșească punte,
Purtînd pe umeri neînfrînti de timp
Nemuritorul, sfîntul țării nîmb.

Se cere să fim parte lângă parte
Coloanei ce ne crește din adînc
Noi cei ce înăzîm sub bratul sfînt
Un steag de foc ce nu cunoaște moarte
Urînd pînă la noi și mai departe,
Acest standard pe care-am scris solia
Ținuturilor dace — ROMÂNIA

MIRCEA MICU
învățător — comuna Șiria-Arad

PREMIUL II

Învățătoarea

Dacă cineva m-ar întreba
ce cresc eu în grădina
aș răspunde așa:
— Flori de lumină
...Cum de le cresc?
În modul cel mai firesc:
Mă risipesc în toate

ca pulberea lunii în noaptea,
ca cerul printre stele...
Cîți n-ar vrea să albe
floriile mele...

ION RUSU
profesor
comuna Vlădești-Galați

Univers

Nu mă stingheriți decît cînd trebuie,
nu mă stingheriți.
Lăsați-mi universul,
universul meu
interior.
Între patru pereți,
și, unde eu
sînt dirijor.

Vreau dureros de mult,
o, cit vreau,
să pot lansa planetele
spre alia universae
pe unde-a mea nu merse...
...De-ați ști numal cît vreau!

Planetele mele
gravitează atent
în bănci, pe locul lor,
strîgînd prezent
la dirijor...

ION RUSU
profesor — comuna Vlădești —
Galați

PREMIUL III

Ei au plecat în armurile noi

Numai eu am rămas în bătrînul liceu
Și au mi-e trupul zidit,
Și nu dinți de piatră mă string.
Totuși zidul crește din mine
Ca un copac
Din așchile de inimă vie.
Ei au plecat:
I-am cunoscut pînă la colț. În armurile noi
Cu coamele-n vînt, supli,
Umpluseră strada de ris,
Și-n toate ferestrele au semănat
O privire albastră.
În armurile noi, păseau puțin încrezuți,
Puțin înșeștori.
Și vîntul lipea frunze mici de salcîm

Pe umerii lor
Decorîndu-i,
Și strada, privindu-i,
Ca o arenă vius.
Numai eu am rămas în bătrînul liceu
Și nu mi-e trupul zidit,
Și nu dinți de piatră mă string.
Dar rîmîn,
Cîci poartă aceasta crește din mine,
Poarta pe unde cu coamele-n vînt
Pornesc ei,
În halna celorltsprezece ani
Strălucînd.

NATALIA PATARAU
profesoară — Sibiu

MENTIUNI

Un rezumat

Luceafărul a coborît pe pămînt
A clădit un sat — Ipotești
S-a prefăcut într-un copil frumos
Cu păr întunecat

Și-a scris autobiografia
Și-a urcat sus — înapoi

PETRU EUGEN SOLOMON
profesor — București

Tocul

Ți-am pus în mînă un betșor
Fără podoabe deșarte.
Îți învîntămint
Între degetele tale de copil
Și încă nu știi!

Că-i un însemn de domnie
Peste imperii nemărginite.

IOAN CERNAUȚI
învățător — București

Sub cerul mîndrei primăveri

Versuri: Prof. ELISABETA DIMITRIU

Muzica: ZAHARIA POPESCU

The image shows a musical score for the song 'Sub cerul mîndrei primăveri'. It includes a piano introduction, a vocal line with lyrics, and a piano accompaniment. The lyrics are: 'Cîmpii, păduri și munți răsund / De glas voios de pionieri, / E viața ce pe toți ne-adună / Sub cerul mîndrei primăveri. / Și soarele, ne ride-n față, / Și flori în cale ne-zîmbesc! / De pretutindeni se înalță / Avîntul celor ce muncesc! / Iar mîine, cînd va bate ora / Ca fii ai țării să muncim, / Puterea noastră-a tuturor / Republicii s-o dăruim! / Luptăm să fie pace-n lume / Niți în cugete și-n gînd, / Pe-ntr-un pămînt să răsune / Al înfrăirii noastre cînt. / Căci noi sîntem copii țării, / Vioiși și harnici pionieri! / Poruim cîntînd în largul zării / Sub cerul mîndrei primăveri.'

Cîmpii, păduri și munți răsund
De glas voios de pionieri,
E viața ce pe toți ne-adună
Sub cerul mîndrei primăveri.

Și soarele, ne ride-n față,
Și flori în cale ne-zîmbesc!
De pretutindeni se înalță
Avîntul celor ce muncesc!

Din carte noi sorbim cuvîntul
Ce-arată-al fericirii drum,
Sorbim avînt și creștem cîntul
Născut din viața noastră-acum.

Iar mîine, cînd va bate ora
Ca fii ai țării să muncim,
Puterea noastră-a tuturor
Republicii s-o dăruim!

Luptăm să fie pace-n lume
Niți în cugete și-n gînd,
Pe-ntr-un pămînt să răsune
Al înfrăirii noastre cînt.

Căci noi sîntem copii țării,
Vioiși și harnici pionieri!
Poruim cîntînd în largul zării
Sub cerul mîndrei primăveri.

„Adunarea națională de la Blaj”

Lucrarea „Adunarea națională de la Blaj”, de prof. univ. Victor Chereșteșu, apărută recent în Editura politică, reprezintă o monografie de proporții care tratează începuturile și alcătuirea programului revoluției de la 1848 din Transilvania.

Bazată pe o documentare exhaustivă efectuată în arhivele din țară, precum și în arhivele de peste hotare (Budapesta, Praga, Viena), lucrarea dezvoltă în mod științific concluziile istoriografiei române și străine cu privire la acest eveniment nodal al istoriei patriei. Pe fondul a numeroase documente contemporane cu evenimentele, în parte inedite, a numeroase articole de presă, memorii și referiri contemporane și postume, sînt atestate complexitatea situației sociale-economice și politice a Transilvaniei în prima jumătate a secolului XIX, începuturile revoluției (care în prima sa fază a culminat cu Adunarea națională de la Blaj), comunitatea sa cu revoluția din celelalte două țări române, precum și locul ei în contextul revoluției generale europene.

Autorul urmărește cu multă simpatie și căldură — fapt dovedit, între altele, și de folosirea frecventă a terminologiei vremii — uriasa ridicare de mase pe care a reprezentat-o Adunarea de la Blaj. Cu aceleași sentimente este expusă poziția înaintată a multor intelectuali români (Avram Iancu, Papuș Ilarian, Ioan Buteanu, George Bariț, Timotei Cipariu, Simion Bărnuț, Eftimie Murgu) care, dînd glas